

*De zee doet iets met een mens.
Geen sterveling blijft onbewogen
bij het geweld van een storm, de
rust die een verre einder uitstraalt,
de oneindige dieptes die voor
mensenogen onzichtbaar blijven...
In deze rubriek gaan we op zoek naar
de relatie tussen mens en zee.*

PEKEL EN KABELJAUW, EEN MEESLEPEND BOEK OVER DE IJSLANDVAART

De Ijslandvaart blijft tot de verbeelding spreken, zeker in zijn ruwste vorm. Deze "traverse" betekende zes maanden van huis met enkel vaargenoten, de eindeloze zee en de wind als 'compagnons de route'. Armoede dwong de mannen om deze zware en gevaarlijke reis naar Ijsland te ondernemen. Onderweg werden ze gepekeld tot ruwe bolsters. In haar nieuwe roman 'Pekel en kabeljauw' verweeft Doris Klausning waar gebeurde feiten uit deze traverse met een meeslepende verhaallijn. Het resulterende boek houdt de lezer van begin tot einde in zijn ban.

De historische Ijslandvaart doofde geleidelijk uit in de loop van de 20ste eeuw. Ijsland breidde immers systematisch zijn territoriale wateren uit om de daar talrijke visbestanden te kunnen opeisen. Wat blijft zijn de vele verhalen en herinneringen, neergeschreven in tal van boeken. En de laatste Oostendse Ijslandvaarder de 'Amandine', die er in 1995 de brui aan gaf en sindsdien als museumschip geankerd ligt ter hoogte van het Oostends station.

In het nieuwste boek 'Pekel en kabeljauw' volgt het hoofdpersonage Korre, zeventien jaar, de roep van de zee en monstert aan op 'De Hoop'. De verdrinking van zijn vriend, extreme werkomstandigheden en zijn amoureuze escapades op Ijsland boetseren de jongen tot een man. De reis gaat dan ook niet over één nacht ijs. De dood van een vriend, averij en de onmacht tegenover de natuurelementen maken de tocht tot een tumultueuze onderneming. Geloof en bijgeloof spelen een rol om de verschrikkingen een plaats te geven en om in hun kleine leefgemeenschap alles te relativieren.

De auteur van het boek, Doris Klausning (°1946), studeerde dictie en drama in het Oostends Conservatorium en volgde diverse schrijvers- en vertelopleidingen. Later startte ze met het vertellen voor kinderen en volwassenen over het Oostends erfgoed, de zee en de visserij. Ze schreef eerder kortverhalen zoals 'De Golfbreker'. De interesse voor oude vissersverhalen kreeg ze met de paplepel mee. Haar vader Jef Klausning vertelde en archiveerde veel over de visserij en over Oostende. Op stormachtige dagen herinnert Doris zich: "... luisterden we samen naar radio Oostende, onze gedachten waren bij die visjagers die bij nacht en ontij niet tijdig in een beschermende haven konden vluchten. Blij als we de kapitein hoorden zeggen: 'Zwaore zèè wè, mao 't gaot' en intriest als er geen contact (meer) was met één of meerdere boten. Uit zijn verzameling vissersliedjes werd ik vooral geraakt door de lamentatieliederen over het harde leven, de verdrinkingsdood, de sociale achterstand en armoede...". Uit familiekronieken viste ze een school waargebeurde zeeverhalen op, verhalen over doodgevone vissers, mensen met verantwoordelijkheid, doorzetting en

passie. Maar ook over dood, kameraadschap, verdriet, wantrouwen, wanhoop en liefde. Het eindproduct, een geromantiseerd boek over waar gebeurde heldendaden, mag er zijn!

Het boek werd op 23 november 2015 onder massale belangstelling aan het publiek voorgesteld in de gebouwen van het VLIZ te Oostende, mede ondersteund door NAVIGO Nationaal Visserijmuseum. Het telt 188 pagina's, is uitgegeven bij Zorro (www.zorrobooks.be) en is te koop in de boekhandel en bij de auteur (T: 059 701506).

Andere eerder verschenen boeken over de Ijslandvaart zijn o.a.:

- 'Naar Ijsland!: vissers vertellen over de Ijslandvaart' (Katrien Vervaele, 2011)
- 'Door de mazen van het net' (Joris Surmont, 2010)
- 'Onze Ijslandvaarders' (Johan Depotter, 2010)
- 'Belgische Zeevisserij: 50 jaar Ijslandvaart 1945-1995' (Roger Corveleyn & Eddy Eneman, 2006)
- 'Geen meiden aan boord' (Johan Ballegeer, 1986)

Jan Seys